

การดำเนินงานที่ผ่านมา

• คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘ อนุมัติหลักการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล ในลักษณะแปลงรวม โดยมีกิจกรรมสิทธิ์ แต่อนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐเป็นกลุ่มหรือชุมชนตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ คทช. กำหนด ในรูปแบบสหกรณ์หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสม โดยการดำเนินการดังกล่าวให้หน่วยงานของรัฐซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของประเภทที่ดิน กำหนดระเบียบหลักเกณฑ์ ข้อกำหนด หรือเงื่อนไขภายใต้ความเห็นชอบของ คทช.

• คณะอนุกรรมการการจัดที่ดินได้พิจารณากำหนดกระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ พื้นที่ปฏิรูปที่ดิน พื้นที่สาธารณประโยชน์ พื้นที่ป่าชายเลนในภาพรวมและที่ราชพัสดุ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบแล้ว

ข้อดีของการจัดที่ดินตามแนวทางของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ภายใต้รัฐบาลของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เป็นการดำเนินการในกรอบแนวคิดที่ต้องการให้พี่น้องประชาชนผู้ยากไร้ได้มีที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยอย่างมั่นคง และสร้างประโยชน์หรือรายได้ให้เกิดขึ้นแก่ประชาชนชุมชนได้อย่างมั่นคง และยั่งยืนได้เป็นรูปธรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางตามยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) โดยเป็นการอนุญาตให้ประชาชนผู้ยากไร้ได้อยู่อาศัยและทำกินในรูปแบบของชุมชน สหกรณ์ หรือกลุ่มเกษตรกร ซึ่งแตกต่างจากแนวความคิดของรัฐบาลที่ผ่านมา การที่พี่น้องประชาชนสามารถรวมตัวกันเป็นกลุ่ม สหกรณ์ หรือชุมชนแล้ว ย่อมทำให้รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐสามารถเข้าไปให้ความช่วยเหลือหรือพัฒนาในด้านต่าง ๆ ให้แก่พี่น้องประชาชนได้อย่างเต็มที่ เช่น การจัดทำระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน ไฟฟ้า ประปา แหล่งน้ำต่าง ๆ การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพที่เหมาะสม การจัดหาตลาดหรือช่องทางการกระจายผลผลิตทางการเกษตร รวมทั้งยังเป็นการสร้างโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนต่าง ๆ ได้อีกทางหนึ่งด้วย ซึ่งแนวทางนี้จะช่วยลดปัญหาการจำหน่ายจ่ายโอน การเปลี่ยนมือการถือครองที่ดินของประชาชน อันจะเป็นการแก้ไขปัญหาความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำด้านที่ดินทำกินให้แก่พี่น้องประชาชนได้อย่างมั่นคงและแท้จริง อีกทั้งยังก่อให้เกิดจิตสำนึก ความรักและหวงแหนในที่ดินของตนได้อีกทางหนึ่งด้วย

จัดทำโดย : ฝ่ายประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการกรม กรมที่ดิน
โทร ๐ ๒๑๔๑ ๕๕๗๒-๓
พิมพ์ที่ : กองการพิมพ์ กรมที่ดิน จำนวน ๑๐,๐๐๐ แผ่น พ.ศ.๒๕๖๐

การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.)

กรมที่ดิน กระทรวงมหาดไทย

**การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน
ตามนโยบายของ
คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.)**

ความเป็นมา

รัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๗ เห็นชอบระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ให้มีคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ทำหน้าที่กำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ กำหนดแนวทางหรือมาตรการในการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ซึ่งในเบื้องต้น “มุ่งเน้นยุทธศาสตร์ด้านการจัดที่ดินให้ประชาชนผู้ด้อยโอกาสอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม” ด้วยการจัดที่ดินในลักษณะแปลงรวมโดยไม่ให้กรรมสิทธิ์ แต่อนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐเป็นกลุ่มหรือชุมชนตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ คทช. กำหนดในรูปแบบสหกรณ์หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสม

คทช. จะดำเนินการผ่านกลไกการทำงานในรูปของคณะอนุกรรมการรวม ๔ คณะ ประกอบด้วยคณะอนุกรรมการจัดหาที่ดิน คณะอนุกรรมการจัดที่ดิน คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ และคณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช.จังหวัด) **โดยคณะอนุกรรมการจัดที่ดินมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นประธาน และอธิบดีกรมที่ดินเป็นอนุกรรมการและเลขานุการ** มีหน้าที่สำรวจ ตรวจสอบและจัดทำข้อมูลผู้ยากไร้ที่ไม่มีที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย รวมทั้งจัดทำแผนและกำหนดหลักเกณฑ์ คุณสมบัติและการคัดเลือกบุคคลให้เข้าอยู่อาศัยทำกิน ในที่ดินของรัฐ

- บริหารจัดการที่ดินของรัฐทุกประเภทและป้องกันไม่ให้เกิดการบุกรุกที่ดินของรัฐอย่างเด็ดขาด โดยเฉพาะ
- พื้นที่ต้นน้ำในชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ชั้นที่ ๑ และชั้นที่ ๒ ซึ่งในหลักการต้องให้ผู้บุกรุกออกจากพื้นที่และให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาหาแนวทางแก้ไขให้เหมาะสม โดยน้อมนำแนวพระราชดำริมาเป็นแนวทางในการดำเนินการ เช่น โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ โครงการหมู่บ้านป่าไม้แผนใหม่ เพื่อนำมาพัฒนาและดูแลหมู่บ้านที่อยู่ในป่า
  - พื้นที่กันชนรอบพื้นที่ป่าอนุรักษ์และพื้นที่ป่าสมบูรณ์ ให้จัดในรูปแบบป่าชุมชน เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดพื้นที่ป่าที่สมบูรณ์ถูกบุกรุกทำลาย

รูปแบบการดำเนินการ

การจัดระบบ	นำที่ดินของรัฐที่ไม่มีผู้ครอบครอง (ที่ว่าง) มาบริหารจัดการอย่างเป็นระบบให้แก่ราษฎรได้ใช้ประโยชน์
การจัดระเบียบ	นำที่ดินของรัฐที่มีผู้ครอบครอง (ที่มีการบุกรุก) มาจัดระเบียบ